

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865,

Fax: (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/14/2014.

Iktatószám: Vj/14-145/2014.

Betekinthető

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a dr. Darázs Lénárd Ügyvédi Iroda által képviselt **SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.** (2060 Bicske, SPAR út 0326/1. hrsz.) eljárás alá vont vállalkozással szemben jelentős piaci erővel való visszaélés tilalmának megsértése miatt a Vj/47/2010. számon indult versenyfelügyeleti eljárásban hozott Vj/47-274/2010. számú határozatban meghatározott kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése érdekében indult utóvizsgálatban tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

végzést

Az eljáró versenytanács a Vj/47-274/2010. számú határozatban meghatározott kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése érdekében indult utóvizsgálatot megszünteti.

A végzés ellen a közléstől számított 8 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtandó vagy ajánlott küldeményként postára adott jogorvoslati kérelemnek van helye. A jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Indokolás

I.

1. A Gazdasági Versenyhivatal a Vj/47/2010. számú versenyfelügyeleti eljárásban 2012. június 19-én kelt, Vj/47-274/2010. számú határozatában megállapította, hogy a SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: SPAR, vagy eljárás alá vont) 2009. január 1-je és 2011. december 31. között a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7. §-ának (1) bekezdésébe ütköző jelentős piaci erővel való visszaélést valósított meg azáltal, hogy a 7. § (2) bekezdés e) pontjával ellentétesen a teljesítmény arányos bónuszt, illetve annak stabil és dinamikus részét beszállítói számára indokolatlanul előírta, továbbá a 7. § (2) bekezdése f) pontjával ellentétesen egyoldalúan felszámította. A Gazdasági Versenyhivatal kötelezte az eljárás alá vontat, hogy szüntesse meg a teljesítmény-arányos bónusz stabil része egészének, valamint a teljesítmény-arányos bónusz dinamikus részének a célforgalom el nem érése esetére történő alkalmazását a szóban forgó határozat végrehajthatóságának tárgyévét követő naptári év első napjától kezdődően, vagy ha a határozat végrehajthatóvá válása és következő naptári év kezdete között kevesebb, mint 90 nap van hátra, akkor a határozat végrehajthatóvá válásának tárgyévét követő naptári év április 1-jétől.
2. A SPAR a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsához benyújtott keresetlevelében kérte a Vj/47-274/2010. számú határozat végrehajtásának felfüggesztését, amelyet az elsőfokú bíróság 3.K.32.448/2012/2. számú végzésével elutasított. A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Kpkf.670.016/2013/5. számú, 2013. május 30-án kelt végzésében elutasította a SPAR fellebbezését, egyúttal pedig helybenhagyta az elsőfokú bíróság végzését. Tekintettel arra, hogy a fellebbezést elutasító végzés 2013. június 26-án érkezett a GVH-ba, a kötelezettséget előíró, Vj/47-274/2010. számú határozat 2013. június 27-én végrehajthatóvá vált.
3. A végrehajthatóság tárgyévét követő naptári év, vagyis 2014. első napjától kezdődően terheli a SPAR-t a Vj/47-274/2010. számú határozatban rá rótt kötelezettség.
4. A Kúria 2015. szeptember 29-én kelt Kfv.III.37.392/2015/5. számú ítéletével jogerős döntést hozott a VJ/47/2010. számú ügyben hozott versenytanácsi határozat felülvizsgálatára indult közigazgatási perben. A Kúria a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2.Kf.650.018/2014/11. számú ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria szerint a versenytanácsi határozatban jogsértőnek minősített TAB kedvezmények – mint szerződési feltételek – nem mennyiségi kedvezmények, és ezeket a Spar előírta, egyoldalúan és elfogadható indok nélkül, illetve a Kertv.-be ütköző díjként alkalmazta.
5. A Kúria ítéletének – elsősorban a jelen utóvizsgálat szempontjából – releváns megállapításai az alábbiak szerint összegezhetők.

TAB kedvezmények természete

- a TAB kedvezmény nem az ár része, hanem egy ármeghatározási mechanizmus része, egy utólagos kedvezményrendszer,
- természetes, hogy a TAB kedvezményeknek a konkrét ármeghatározásban szerepe van, mint minden más szerződési feltételnek is, hiszen az egyéb szerződési feltételektől függően határozza meg a szállító az árat – de ez minden szerződési feltételre igaz állítás,

TAB egyoldalú előírása

- egy-két kivételtől eltekintve a jellemző és általános gyakorlat a TAB mint feltételrendszer alkalmazása volt, ezért okszerűen minősíthető a gyengébb piaci erővel rendelkező beszállítók számára egyoldalúan előírt szerződési feltételeknek,

Ellenszolgáltatás hiányában kivetett díj

- ezen előírt kedvezményekért a kedvezményt nyújtó beszállítónak nem járt semmi olyan előny, amely jogszerűnek tekinthető, mert ami előny járt, az a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 7. § (2) bekezdés f) pontja alá eső tiltott ellenszolgáltatásnak tekinthető,
- indokolatlan egy kötelező utólagos árengedményt előre előírni a beszállító részére úgy, hogy az nem jelent semmilyen előnyt a beszállítónak, még forgalomösztönző hatással sincs a kereskedőre nézve,
- a méretgazdaságossági előnyökből eredő egységköltség csökkenésből eredő haszon megosztása akkor indokolt, ha e méretgazdaságossági előnyök kihasználása legalább részben a kereskedőnek köszönhető, azaz például forgalomösztönző jellegű a kedvezmény. Ennek hiányában további szerződéses kapcsolatból eredő méretgazdaságossági előnyök fogalmilag nem keletkeznek, megosztást kér a kereskedő olyan előnyökért, amelyek nem is keletkeznek, ez pedig alkalmas a megfelelően hatékony szállítók kiszorítására a piacról, csökkenti a választékot, és a fogyasztók számára is káros lehet hosszútávon,
- a méretgazdaságossági előnyök jelentős részben tranzakciós költségek elkerüléséből erednek, ezek elkerüléséért pedig kedvezményt a kereskedő nem kérhet, mert ez egyenértékű azzal, hogy az áru befogadását kedvezményhez (díjhoz) köti,
- a versenytanácsi határozat nem tiltja a forgalomfüggő mennyiségi kedvezmények alkalmazását, csak annak nem lehet nem forgalomfüggő eleme, azaz olyan része, ami valójában nem mennyiségi kedvezmény,
- a TAB stabil részének indokaként nem fogadható el a kereskedő infrastruktúrájának értékesítésre való felhasználása, mert az indokolatlan üzleti kapcsolatokra vonatkozó forgalmazási feltétel [Kertv. 7. § (2) bekezdés e) pontja alá eső visszaélés],
- amennyiben a kereskedő nem a végfogyasztói árak és a beszállítói árak közti különbözetből működik, hanem egyfajta szolgáltatásként kezeli azt, hogy befogadja a beszállító áruját, az tartalmilag és funkcionálisan a Kertv. 7. § (2)

- bekezdés f) pontja szerinti beszállítói listára, árukészletbe való bekerülésért fizetendő díjakkal egyenértékű eredményre vezet,
- e díjak egyoldalú felszámítása – még ha ennek mértéke tárgyalás alapját is képezheti – az f) pont szerinti visszaélést is megvalósítja.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

6. A SPAR vállalkozói alaptevékenysége a Vj/47-247/2010 számú határozat meghozatala változatlan maradt. A 2013. évtől néhány független kiskereskedővel franchise szerződést kötött, amelynek alapján ezen kiskereskedőkkel szemben a beszállítók termékeinek viszonteladójaként is működik. A tulajdonosi szerkezet a határozat meghozatala óta szintén változatlan maradt.¹
7. A SPAR 23 éve van jelen a magyar kiskereskedelmi piacon, és ez alatt az idő alatt Magyarország egyik meghatározó, országos élelmiszer- és napicikk-kereskedelmi láncává vált. A SPAR beszerzése centralizált.²
8. A SPAR nagyszámú beszállítóval³ áll üzleti kapcsolatban.
9. Az eljárás alá vont vizsgált magatartása a napi fogyasztási cikkek nagy- és kiskereskedelmével kapcsolatos (annak keretében nyújtott kedvezményrendszer).

III.

A határozatban kifogásolt magatartás

10. A napi fogyasztási cikkek kiskereskedelmi piaca az egyik oldalon a beszállítókkal, a másik oldalon pedig a fogyasztókkal (vásárlókkal) jellemzett ún. kétoldalú piac platformja. A platform interakciót biztosít a két különböző oldal között. Az ilyen kétoldalú piacok esetében a platform szereplőnek megvan az a képessége, hogy az ár struktúrájának meghatározásán keresztül befolyásolja a két oldal közötti allokációt. Másként, a platform szereplője képes a két oldal között diszkriminálni, főleg ha az egyik oldal nem versenyző. A napi fogyasztási cikkek kis- és nagykereskedelmi piaca tekintetében pedig éppen ez a helyzet. A kiskereskedelmi szegmens erősen versenyző. Ezzel szemben a platform kínálati oldalán elhelyezkedő beszállítók a jelentősebb platform szereplők (tipikusan kiskereskedelmi láncok) irányában erősen

---

¹ Vj/14-5/2014 sz. irat, 1. oldal.

² Vj/47-274/2010. , 7., 8. pontok.

³ Vj/14-29/2014., 3. sz. melléklet.

kiszolgáltattak. Ez a két szereplő közti aszimmetrikus piaci helyzetre vezethető vissza: a beszállítók regionálisan keresik az értékesítési lehetőséget, így egy jelentősebb kiskereskedőtől akár árbevételük jelentős hányada is származhat, miközben az adott kiskereskedő esetében a beszállító termékének értékesítéséből befolyó árbevétel a teljes kiskereskedelmi értékesítésének csak egy jelentéktlenebb részét teszi ki. Ez az aszimmetrikus helyzet vezethet oda, hogy a kiskereskedő az erőteljes keresleti versenynyomás hatására a beszállító kiszolgáltattott helyzetére figyelemmel a platform két oldala közötti allokációt a beszállító hátrányára módosítja annak érdekében, hogy az így elért többlet jövedelmet a kiskereskedelmi versenypozíciójának a javítására fordíthassa. Bár ez rövidtávon kedvező lehet a fogyasztóknak (ha az így nyert többlet továbbadásra kerül), hosszú távon a beszállítók korlátok nélküli diszkriminációja előbb-utóbb egyes beszállítók ellehetetlenüléséhez vezet, áttételesen a fogyasztók felé továbbítható jövedelmeket is csökkenti. A kiskereskedelmi platformok aszimmetrikus helyzetéből fakadó esetleges diszkriminatív allokációs stratégiáinak törvényi korlátait képezik a Kertv. és a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Tfmvtv.) rendelkezései.⁴

11. Az eljárás alá vont a food és a non-food üzletágban egyaránt 2009. január 1-je óta alkalmazta a teljesítmény-arányos bónuszrendszert (röviden: TAB) abban a formájában, amelyben a TAB stabil és dinamikus részből tevődik össze. (Vj-047-164/2010. sz. irat) Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a teljesítmény-arányos bónuszrendszert a food üzletágban teljes egészében megszüntette 2011. február 1-jétől. (Vj-047-206/2010. sz. irat)
12. A TAB az ún. utólagosan nem számlázott engedményszabvány⁵ kategóriájába tartozik, annak meghatározó önálló típusa. A felek a kereskedő általi tényleges forgalomhoz kötődően utólag számolnak el egymással. A TAB konkrét számlához vagy termékhez nem kapcsolható, ezért ÁFA nem terheli. Fizetése havonta vagy év végi elszámolással történik. A TAB két részből áll, amely részeknek önálló funkciója van: (1) a stabil rész és (2) a dinamikus rész.
13. A TAB stabil része egy olyan beszállítóra egyedileg meghatározott százalékos összeg, melynek mértéke nem függ a későbbi értékesítés volumenétől, az végig az egyedileg meghatározott százalékos mértéken marad. A TAB stabil része tehát forgalomtól függetlenül meghatározott, és a teljes nettó átvett áruértékre vetített %-os kulcs szerint kerül kifizetésre a beszállító által a SPAR-nak.
14. A bónusz dinamikus része úgy működik, hogy - a korábbi eladási tapasztalatokat is figyelembe véve (ha rendelkezésre állnak) - a felek meghatároznak egy célforgalmat, amelyhez hozzárendelnek egy százalékos értéket, amely annak fényében változik, hogy a SPAR a célforgalmat milyen arányban teljesítette felül vagy éppen alul.

⁴ Vj/47-274/2010 számú határozat, 10. pont.

⁵ Ennek fogalmát tartalmazza az éves szállítási keretszerződés, konkrét mértékét, kiszámítási módját és tartalmát pedig a kondíciós megállapodás III/3. pontja (Vj-047-172/2010., Vj-047-174/2010., Vj-047-177/2010. és Vj-047-180/2010. sz. iratok)

15. Ha a beszállító forgalma alacsonyabb vagy magasabb a célforgalomnál, akkor a ténylegesen kiszámlázott bónusz kiszámítása úgy történik, hogy a beszállító által ténylegesen elért forgalmat beszorozzák az elért bónusz %-kal, amelynek kiszámítása viszont úgy történik, hogy az elért forgalmat elosztják a célforgalommal, majd megszorozzák azt az adott célforgalomhoz rendelt cél %-kal.
16. A beszállító alapvetően két szerződést ír alá:
- a) az éves kondíciós megállapodást (szállítási és kondíciós megállapodás elnevezésű szerződés, röviden: kondíciós megállapodás), amely a szállítási jogviszony tényleges feltételeit tartalmazza (fizetési feltételek, szállításra vonatkozó konkrét adatok, teljesítmény-arányos bónusz, szolgáltatási díjak);
  - b) az éves keretszerződés (áruszállítási keretszerződés vagy szállítási és vételi feltételek elnevezésű szerződés, röviden: keretszerződés) tartalmazza az „általános szerződési feltételeket” és az értelmező rendelkezéseket.
17. Az említett szerződéseken túl a felek tárgyalási jegyzőkönyvet is felvesznek, amelynek egységes formája az eljárás alá vont által előre meghatározott és tartalmazza a TAB stabil és dinamikus részéhez kapcsolódó egyes konkrét mértékeket is.

18. A kondíciós megállapodásban a következő rendelkezések szerepeltek:

Teljesítmény arányos bonusz stabil része

A teljesítményarányos bónusz stabil részén a szerződő felek olyan szerződésben előre rögzített feltételek alapján elszámolt utólagos engedményt értenek, amely konkrét számlához vagy termékhez nem kapcsolható, ezért ÁFA nem terheli. Fizetése forgalomtól függetlenül, havonta történik, a teljes nettó átvett áruértékre vetített %-os kulcs szerint. A teljesítmény-arányos bónusz stabil részének végleges elszámolási alapja a teljes nettó forgalom.

Teljesítmény arányos bonusz dinamikus része

A teljesítmény-arányos bónusz dinamikus részén a Felek olyan szerződésben előre rögzített feltételek alapján elszámolt utólagos engedményt értenek, amely konkrét számlához vagy termékhez nem kapcsolható, ezért ÁFA nem terheli. Kiszámítása: elszámolási időszak tényforgalma viszonyítva a célforgalomhoz, ezt szorozzuk a célforgalomhoz kapcsolt bónusz %-kal. Ez adja meg a teljesítés % kulcsát, e % kulcsot számoljuk el a tárgyidőszak tényleges forgalmával. A teljesítményarányos bónusz dinamikus részének végleges elszámolási alapja a teljes nettó forgalom.

IV.

Az utóvizsgálatban feltárt tényállás

1. Az utóvizsgálat első szakaszában feltár tényállás

1.1. A feltárt bizonyítékok forrása

19. A GVH adatkérő végzést küldött a SPAR részére az előírt kötelezettség teljesítésének módja megismerése céljából⁶, továbbá egy szűrőpróbaszerűen kiválasztott beszállítói körre vonatkozóan bekérték a beszállítói szerződéseket, a releváns tárgyalási jegyzőkönyveket, illetve a szerződéskötés folyamatához kapcsolódó levelezést is. A GVH nyilatkoztatta e beszállítókat a SPAR-t terhelő kötelezettség teljesítésének körülményeiről is. Ezután szemle keretében⁷ tekintette át a beszállítói keretszerződéseket, kondíciós szerződéseket, szerződéses ajánlatokat, tárgyalási jegyzőkönyveket, a kapcsolódó levelezéseket. A GVH megkereste a SPAR adatszolgáltatásában megnevezett, illetve a szemle során azonosított beszállítói kört is, melyek hatályos szerződéseiben a SPAR nyilatkozata szerint még szerepelt a teljesítményarányos bónusz, azonban szintén a SPAR nyilatkozata szerint e-mailben, illetve telefonon felvették velük a kapcsolatot annak érdekében, hogy a módosított minta alapján kössék újra a szerződést, hiszen felmerült a szállítás szükségessége.

1.2. A SPAR adatszolgáltatása

20. Adatszolgáltatásában a SPAR bemutatta⁸ az érintett szerződések módosításának folyamatát – utalva arra, hogy a beszállítókat a kötelezettség teljesítéséről külön nem értesítették.⁹
21. A SPAR nyilatkozata szerint 2013 júniusában a vezető tisztségviselője belső szóbeli utasításában erősítette meg, hogy 2014. január 1-jétől javasolt szerződéses feltételrendszernek mielőbb el kell készülnie, hogy a beszerzők annak alapján dolgozhassanak. Utasította egyúttal a teljes belső adminisztrációt, hogy 2014. január 1-jétől a TAB stabil vagy dinamikus része nem szerepelhet új beszállítói szerződéseiben, illetve a korábban megkötött szerződések alapján ilyeneket nem érvényesíthet. A kötelezés alapján a SPAR beszerzési vezetése 2013. július 29-én kör-e-mailben utasította a beszerzőket, és felszólította a társosztályokat arra, hogy a 2014. január 1-től hatályos javasolt szerződéses feltételrendszer mielőbb készüljön el, valamint 2014. január 1-jétől nem alkalmazható a korábbi TAB a szerződéses kapcsolatokban.¹⁰
22. A kötelezésnek történő megfelelés érdekében saját jogi osztályán, valamint külsős jogi szakértők bevonásával elkészítette az új szerződéses feltételrendszert, amelyet Vj/14-5/2014. számú 2014. március 28-i beadványának 8. számú mellékleteként benyújtott.

---

⁶ Vj/14-5/2014.

⁷ Vj/14-6/2014.

⁸ Vj/14-5/2014., 2. oldal.

⁹ Vj/14-5/2014., 6. oldal.

¹⁰ Vj/14-5/2014., 7. pont

23. Előadta, hogy a 2014. évre vonatkozó szerződéses tárgyalásokon az új szerződéses feltételrendszert vették alapul, és a beszerzők már eszerint folytatták a tárgyalásokat.

A beszállítókkal történő éves szerződéskötések a kereskedelmi gyakorlatnak, a szállítói igényeknek, a beszállított termékek jellegének, és a kölcsönös munkaterhek függvényében ütemezetten zajlottak. A konkrét szállítóval való szerződéses tárgyalások során a SPAR javasolt új - megváltozott - feltételrendszert ismertette, és ezt egyeztette a szállítókkal.

24. Az adatszolgáltatás szerint a kötelezettségnek a SPAR alapvetően akként tett eleget, hogy a beszállítóknak ajánlott szerződéseiben – beleértve a beszállítókkal megkötendő keretszerződést valamint a kondíciós szerződést is – megszüntette a teljesítmény-arányos bónusz korábbi stabil részét, valamint megszüntette a teljesítmény-arányos bónusz korábbi dinamikus részének a célforgalom el nemérése esetére történő alkalmazását. Ennek következtében a beszállítókkal 2014. január 1-jétől megkötött, illetve megkötendő szerződéseiben nem szerepel immár a teljesítmény-arányos bónusz stabil része, valamint nem szerepel a dinamikus rész fizetésében való megállapodás arra az esetre, ha a beszállító forgalma nem érné el a célforgalmat.

25. A nyilatkozat szerint a SPAR gyakorlatában új elemként¹¹ jelenik meg, hogy egy ún. progresszív bónuszban való megállapodást javasol a beszállítóknak, melynek javasolt szerződéses feltételrendszere a „Kondíciós megállapodás” II/3. pontjában található, „utólagos, nem számlázott engedmény (bónusz)” címszó alatt a következők szerint:

„A felek a Szállító által szállított termékek lehető legnagyobb forgalma elérésének érdekében figyelemmel megállapodnak abban, hogy a tárgyévben a .....Ft feletti forgalom Megrendelő általi elérését a Szállító utólagos, külön egyedileg megállapodott engedménnyel (bónusz) honorálja a Megrendelő részére.

Bónuszon a szerződő felek olyan, szerződésben előrerögzített feltételek alapján elszámolt utólagos engedményt értenek, amely a számvitelről szóló 2000. évi C törvény 77.§(7) bekezdés, valamint a 81. §(5) bekezdés előírásai szerint szerződésen alapuló, konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott, utólag adott (fizetendő) engedmény címén kerül elszámolásra.

A bónusz %-os mértékét a Felek forgalmi sávokhoz rendeltén határozzák meg (progresszív bónusz). A bónusz számításának a bázisát (forgalmi sávokat) pedig a Felek a folyamatosan változó piaci viszonyokra, a termékek keresletének, a fogyasztói igényeknek és általában az értékesítés feltételeinek a változására figyelemmel a tárgyévre vonatkozóan évente állapítják meg.

A forgalom növekedésének a függvényében a Felek a bónusz mértékét .....-tól kezdődő hatállyal a következők szerint határozzák meg:

Progresszív bónusz		
<i>I.</i>	<i>éves nettó forgalomtól</i>	<i>%</i>

¹¹ Egyebekben a többi javasolt díj, bónusz, kedvezmény tartalmában és körében a Vj/47-274/2010. számú határozat meghozatala óta változás nem történt. (Vj/14-5/2014., 3. oldal)

2.	éves nettó forgalomtól	%
3.	éves nettó forgalomtól	%
4.	éves nettó forgalomtól	%
5.	éves nettó forgalomtól	%
6.	éves nettó forgalomtól	%
7.	éves nettó forgalomtól	%

A közösen megállapodott bónuszhatárok és a ténylegesen fizetendő bónusz mindig az adott tárgyévre vonatkozik. A bónuszhatár elérését követően az adott százalék a ..... évi teljes nettó éves forgalomra vonatkozik. A progresszív bónusz a bónuszsáv elérését követően havonta fizetendő, végső elszámolása azonban év végén történik.”¹²

26. A SPAR nyilatkozata szerint azért vezette be ezt a bónuszt, mert a korábban alkalmazott TAB megszüntetésével immár a tényleges forgalom növekedését honoráló bónuszformát javasolja beszállítóinak.¹³

27. A kondíciós feltételek minden esetben minden beszállítóval egyedi alku tárgyát képezik. A SPAR vagy a tárgyalások során hívja fel arra a beszállító figyelmét, hogy a forgalomtól függő bónusz feltételrendszerét a progresszív bónusz szabályai alapján javasolja, vagy ezt a szállító maga is látja, hiszen a szerződéses egyeztetés erről szól. Arra való tekintettel, hogy a bónusz százalékos mértékében és a forgalmi sávokban történő megállapodás mindig egyedi alku eredménye, a beszállító pontos ismerettel rendelkezik a bónusz gazdasági tartalmáról és jogi jellegéről.¹⁴

28. Megjegyezte, hogy a legtöbb szállítóval még [2014 nyarán] folyamatban voltak a tárgyalások a 2014. január 1-jétől hatályos szerződéses feltételrendszer tárgyában, formálisan ezért velük még nem kötöttek szerződést.¹⁵

1.3. A szemle

29. A GVH a szemle lefolytatása során áttekintette 913 beszállító releváns iratait.¹⁶

30. Az ügyfél a helyszínen csatolta a hatályos beszállítói listáit (food- illetve non-food bontásban), és jelölte ezen túl azokat a beszállítókat, akiknek METSPA szerződése van

¹² Vj/14-5/2014., 5. oldal.

¹³ Vj/14-5/2014., 5. pont.

¹⁴ Vj/14-5/2014., 7. pont.

¹⁵ Vj/14-5/2014., 10. pont

¹⁶ A szemle technikailag úgy zajlott, hogy a vizsgáló a beszállítók (913 beszállító) közel 70 %-a esetében áttekintette a kondíciós lapot, ármegállapodást, illetve tárgyalási jegyzőkönyvet. A maradék esetekben pedig szűrőpróbaszerűen ellenőrizte ezeket a dokumentumokat. Vj/14-6 /2014.

hatályban, ezek ugyanis nem képezik az alapeljárás, s ily módon utóvizsgálat tárgyát.¹⁷ Elmondta, hogy ezek azokat a szállítókat tartalmazzák, akiktől a SPAR-nak 2014-ben árbevétele származott. Hozzátette, hogy az egyes beszállítókkal a SPAR mindig akkor köt új szerződést, amikor a szállítás szükségessége felmerül. A listán nem szereplő beszállítók tehát, bár benne vannak a SPAR nyilvántartásában, de nincsen szállítási kötelezettségük még akkor sem, ha korábban kötött szerződéseiket még nem helyezték hatályon kívül. Minden valaha, azaz a társaság működésének megkezdése óta a SPAR-ral kapcsolatba került beszállító szerepel a SPAR nyilvántartásában.

31. A SPAR csatolta azokat a szerződésmintákat is, melyek 2014. január 1-jétől a food és a non-food beszállítóival kötött szerződéseinek alapját képezik.¹⁸ Felvilágosítás kérésre válaszul elmondta, hogy kis számban vannak olyan beszállítók, akiknek hatályos szerződéseiben ugyan még szerepel a teljesítményarányos bónusz, ezekkel a beszállítókkal azonban e-mailben, illetve telefonon felvették a kapcsolatot annak érdekében, hogy a módosított minta alapján kössék újra a szerződést, hiszen felmerült a szállítás szükségessége. Nyilatkozták, hogy ezeknél a szállítóknál sem alkalmazzák azonban ezt a bónuszfajtát, nem is kerül kiszámlázásra. A szemle alapján ilyen volt például a CFA Hungária Ipari Kft. (108-as számú beszállító), illetve a Dispomedicor Orvosi Zrt. (137. számú beszállító). Ezen szerződések száma a szemle alapján elenyésző volt.
32. Kérdésre a SPAR elmondta, hogy a food beszállítók esetében az ármegállapodás tartalmazza az ár jellegű kondíciókat, például a bónuszokat, ha vannak egyáltalán ilyenek; a non-food beszállítók esetében pedig a kondíciós lap tartalmazza ezeket, ennek alapját a tárgyalási jegyzőkönyvek képezik. Ameddig az aláírt szerződés nem érkezik vissza, a tárgyalási jegyzőkönyv alapján történik a beszállítás.
33. Ezen iratok alapján a teljesítményarányos bónusz nem szerepelt a szerződésekben, kivéve abban a pár (elenyésző számú) esetben, amikor a régi szerződés még nem került módosításra. Azonban az iratok tanúsága szerint a SPAR e-mailben megkereste a beszállítót, azzal a szándékkal, hogy a GVH határozatának megfelelően módosított szerződésminta alapján kössék a szerződést újra. Adatszolgáltatásában¹⁹ a SPAR az alábbiakban részletezett módon bemutatta, hogy ezekben az esetekben milyen lépéseket tett annak érdekében, hogy a kötelezettségének maradéktalanul eleget tegyen.
34. Előadta, hogy a hozzávetőlegesen 900 beszállítóból elenyésző számú szállítóval nem sikerült még megkötni a 2014. január 1. óta alkalmazott új szerződést, illetve megállapodni az új feltételrendszerben. Ennek okai adminisztratívak, azaz időpont egyeztetések, kapcsolatfelvételi nehézségek, vagy szállítói visszajelzések elmaradása voltak. Ezeknek a szállítóknak telefonon, majd később e-mailben is jelezte nyilatkozata

---

¹⁷ Vj/14-29/2014., 3. melléklet. Az eljárás során sor került egyes a SPAR által METSPA beszállítókként *megjelölt* vállalkozások megkérdezésére is, és válaszaik visszaigazolták a SPAR által rendelkezésre bocsátott beszállítói lista tartalmát amennyiben ezek a vállalkozások ténylegesen METSPA szerződés alapján szállítottak be a SPAR-nak.

¹⁸ Ezek a Vj/14-29/2014 sz. jegyzőkönyv 4. számú mellékletét képezik.

¹⁹ Vj/14-54/2014.

szerint a 2014-es feltételrendszer változását. Összegyűjtötte e szerződésekhez kapcsolódó legutolsó kapcsolatfelvétel dokumentumait.

35. A SPAR visszavonhatatlanul kijelentette, hogy azokban az esetekben, amikor a szemlén becsatolt beszállítói listán szereplő beszállító korábbi szerződése még nem került formálisan és ténylegesen módosításra, és a korábban megkötött szerződésben a teljesítményarányos bónusz szerepel, azt a SPAR egyetlen esetben sem alkalmazta 2014. január 1. után, egyetlen szállítónak sem javasolja a megszűnt bónusz alkalmazását, és a meglévő szerződéseiben sem alkalmazza azt.
36. A 2013. július 29-i e-mail alapján²⁰ a SPAR egyik beszerzési vezetője utasította a beszerzéssel kapcsolatos feladatokat ellátó beosztottakat, valamint rögzítette a vezető társak felé, hogy 2014. január. 1-jétől nem kerülhet kiszámlázásra, és a szerződésekben sem szerepelhet teljesítményarányos bónusz, beleértve a stabil és a dinamikus részt is.

1.4. A beszállítók adatszolgáltatása

37. A vizsgálat által szűrőpróbaszerűen kiválasztott beszállítók válaszai alapján a hatályos szerződések nem tartalmazzák a TAB-ot, a szerződések megtárgyalása során nem merült fel a SPAR részéről a korábbi teljesítmény arányos bónusz stabil része alkalmazása, illetve a teljesítmény arányos bónusz dinamikus részének a célforgalom el nemérése esetére történő alkalmazása. A tárgyalások során a SPAR nem indítványozott olyan bónuszt, mely a határozatban kifogásolttal azonos módon működik, a progresszív bónuszt a beszállítók nem sorolták ebbe a körbe.^{21 22}
38. A vizsgálat részéről megkeresésre került a SPAR adatszolgáltatásában megnevezett, illetve a szemlén beazonosított korábban hivatkozott beszállítói kör is, hozzávetőlegesen harminc beszállító vállalkozás.
39. A válaszokból megállapítható, hogy a SPAR nem számlázott a teljesítményarányos bónuszt (sem stabil, sem dinamikus részt) a 2014. január 1. utáni beszállítások vonatkozásában, és az is, hogy a beszállítóknak kisebb hányada értesült arról, hogy a teljesítményarányos bónuszt a SPAR nem fogja kiszámlázni még akkor sem, ha az a hatályos beszállítói szerződésben szerepel.

1.5. A TAB alkalmazásával kapcsolatban gyűjtött információk összegzése

40. Az utóvizsgálat első szakaszában feltárt tényállás úgy foglalható össze, hogy a kötelezettségnek a SPAR alapvetően akként kívánt eleget tenni, hogy a beszállítóknak

---

²⁰ Vj/14-54/2014., 27. sz. melléklet.

²¹ Ld. például Vj/14-33/2014, Vj/14-34/2014, Vj/14-39/2014.

²² Ld. például Vj/14-51/2014., Vj/14-50/2014., Vj/14-35/2014., Vj/14-34/2014., Vj/14-33/2014., Vj/14-32/2014. , Vj/14-49/2014., Vj/14-48/2014., Vj/14-47/2014, Vj/14-46/2014., Vj/14-37/2014., Vj/14-45/2014.

ajánlott szerződéseiből – ideértve a beszállítókkal megkötendő keretszerződést valamint a kondíciós szerződést is –, mellőzte a teljesítmény-arányos bónusz korábbi stabil részét és a teljesítmény-arányos bónusz korábbi dinamikus részének a célforgalom el nem érése esetére történő alkalmazását. Nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy a SPAR felvetette volna a teljesítmény-arányos bónusz korábbi stabil része, vagy a teljesítmény-arányos bónusz korábbi dinamikus részének a célforgalom el nem érése esetére történő alkalmazásának lehetőségét. Az utóvizsgálat első szakaszának lezárásakor csekély, elenyésző számú szállítóval nem sikerült még megkötnie a 2014. január 1. óta alkalmazott új szerződést, illetve megállapodni az új feltételrendszerben, a SPAR azonban ezen szállítók esetében sem alkalmazza a Vj/47-274/2010. sz. határozat által tiltott bónuszokat, és kifejezett utasítás tiltja az ilyen címen való számlázást.

2. Az utóvizsgálat második szakasza

2.1. *A visszaadó végzés*

41. Bár a SPAR nyilatkozata szerint eltérően sem alkalmazza a bónuszokat, vagyis nem fogalmazta át annak feltételrendszerét, hanem azokat teljes egészében megszüntette, az eljáró versenytanács e kérdés vizsgálatára 2015. július 7-én kelt VJ/14-135/2015. számú végzésével az iratokat a vizsgálónak visszaadta, egyúttal további információk feltárására kötelezte.
42. A végzés 11. pontja szerint „a kötelezettség teljesítésének jelen esetben az is elengedhetetlen feltétele, hogy a bónuszok szerződésben alkalmazott megnevezésétől függetlenül a SPAR a TAB [teljesítményarányos bónusz] stabil részét, illetve a célforgalom el nem érése esetén a dinamikus részét valóban ne is alkalmazza”. A végzés 12. pontjának első mondata szerint továbbá „az eljáró versenytanács nem látja teljes körűen feltártnak a tényállást a dinamikus bónusz tekintetében”.

2.2. *A visszaadást követő eljárási cselekmények*

43. Az utóvizsgálatban – figyelemmel az eljáró versenytanács VJ/14-135/2015. számú végzésében foglaltakra – a vizsgálat arra a kérdésre kereste a választ, hogy az újonnan bevezetett „progresszív bónusz” rendszer tartalmazhat-e olyan elemeket, melyek a VJ/47-274/2010. számú határozatban tiltott TAB stabil részének, illetve a TAB dinamikus részének a forgalom el nem érése esetére számított hányadával tartalmilag

azonosnak minősíthetők. Ennek érdekében számos kérdést tett föl²³ és beszerezte a SPAR-nak a progresszív bónusz rendszer egyes elemeivel kapcsolatos álláspontját.

44. Az adatszolgáltatás eredményeként megállapítható, hogy a SPAR 1156 beszállítója közül 688 olyan beszállító volt, aki 2012 és 2014 között minden évben beszállítója volt a SPAR-nak. E 688 beszállító esetében a forgalom a TAB alkalmazási időszakának végén (2012-2013) növekedett, 2014-ben - a „progresszív bónusz” bevezetésének évében viszont a forgalom kis mértékben visszaesett. Mind a korábbi forgalomm növekedés, mind a 2013 és 2014 közötti csökkenés olyan összegző érték, amely az egyes beszállítók eltérő előjelű eredményére épül. Míg 2012 és 2013 között a beszállítók 65,8%-ának növekedett, 34,2%-ának csökkent a forgalma, 2013 és 2014 között pedig 49,6%-ának növekedett és 50,4%-ának csökkent a forgalma.
45. A 688 beszállítótól a SPAR által realizált bónusz összege 2012 és 2013 között növekedett (TAB), 2013 és 2014 között azonban csökkent, azaz „progresszív bónusz” címen a beszállítók összességében kisebb terhet viseltek, mint TAB formájában.
46. 2014-ben [ÜT] beszállító rendelkezett progresszív bónusz megállapodással. A progresszív bónusz alsó sávjainak alsó határa [ÜT] Ft és [ÜT] Ft között mozgott. A progresszív bónusz alsó sávjainak alsó határa átlagosan [ÜT] Ft volt. A progresszív bónusz alsó sávjainak alsó határához [ÜT] %-tól [ÜT] %-ig terjedő, átlagosan [ÜT] % mértékű progresszív bónusz kapcsolódott.
47. A 2014-ben megállapított progresszív bónusz alsó sávjának alsó határát a 2013. évben elért forgalomhoz viszonyítva az volt megállapítható, hogy progresszív bónusz alsó sávjának alsó határa átlagosan 36,5%-kal volt kisebb, mint a 2013-ban realizált forgalom, azonban a beszállítók között nagy szórás volt tapasztalható. A 2014-re vonatkozóan progresszív bónusz megállapodással rendelkező 227 beszállító 66,5%-ánál volt kisebb a progresszív bónusz alsó sávjának alsó határa a 2013-ban realizált forgalomnál.

V.

Az eljárás alá vont nyilatkozata

48. A SPAR véleménye szerint eleget tett a kötelezésben foglaltaknak, mivel beszállítói szerződéseiben teljes egészében megszüntette a TAB stabil részét, és annak dinamikus részének célforgalom el nem érése esetén történő alkalmazását, illetve a határozat szerint megszüntetendő bónuszokat nem alkalmazza eltérően sem.²⁴

---

²³ A vizsgáló 2015. július 13-án kelt VJ/14-136/2014. sz. végzésében adatok, információk – dokumentumokkal alátámasztott – megválaszolására kötelezte a SPAR-t, majd a vizsgáló 2015. szeptember 11-én kelt VJ/14-139/2014. számú végzésével további kérdések megválaszolására is kötelezte a SPAR-t.

²⁴ Vj/14-5/2014., 2. oldal.

49. A SPAR szerint a progresszív bónusz alapvető eltéréseket mutat a GVH által megtiltott teljesítményarányos bónuszhoz képest²⁵, azok semmiképpen sem tekinthetők azonosnak az alábbiak szerint:

- A progresszív bónusznak nincsen „stabil része”, azaz olyan fix eleme, amelyet valamely forgalom (a bónuszsáv) el nemérése esetén is fizetni kell. Így a progresszív bónusz nem azonosítható a megszüntetett TAB stabil részével.
  - A progresszív bónusz nem feltételez olyan célforgalmat, amelynek az el nemérése esetén is fizetni kellene, így a progresszív bónusz nem azonosítható a megszüntetett TAB azon dinamikus részével sem, amelyet a célforgalom el nemérése esetén is fizetni kellett.
  - A progresszív bónusz csak a megállapodott első bónusz-határ (sáv) elérése esetén fizetendő. Így a bónusz-fizetés csak akkor lép be, ha egy előző időszakhoz (bónuszmentes értékesítési sávhoz) képest a kereskedő többletforgalmat végez.
  - A beszállító érdekeit szolgálja a bónuszsávok megfelelő terjedelme és száma, mivel több bónuszsáv jobban ösztönzi a kereskedőt, könnyebben ellenőrizhető a forgalom, és mindkét fél által könnyebben tervezhető.
  - A progresszív bónusz kizárólag a forgalomnövekedés függvényében növekszik.
  - A progresszív bónusznak nincsen olyan eleme, amely nem a tényleges áruforgalomhoz kötődne.
  - A progresszív bónusz mindkét felet a növekvő forgalomra ösztönzi.
  - A progresszív bónusz megfelel a számvitelről szóló 2000. évi C törvény 77. § (7) bekezdés, valamint a 81. § (5) bekezdés előírásainak is, mivel az szerződésen alapuló, konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott, utólag adott (fizetendő) engedmény címén kerül elszámolásra.
50. A SPAR szerint a progresszív bónusz alkalmazása valamennyi beszállító számára felajánlásra kerül. A szerződéses tárgyalások alapján egyes beszállítókkal megállapodásra kerül a progresszív bónusz alkalmazása, más beszállítók esetén erre nem kerül sor.
51. A SPAR szerint a korábbi forgalmat el nem érő értékesítés, mint többleteljesítményre vonatkozó kérdésben feltett élethelyzet a SPAR szerint a progresszív bónusz alkalmazása során nem merülhet fel. A progresszív bónuszt ugyanis mindig az elért tényleges forgalom után kell fizetni, és csak a növekvő forgalom eredményezi a bónusz mértékének a változását is.
52. Előadta, hogy a bónusz sávokban és a bónusz mértékekben a felek mindig évente, az adott üzleti évre vonatkozóan állapodnak meg. Ez teljesen összhangban van minden jogi (közhatalmi) és magánjellelű tervezési periódussal. A komplett pénzügyi jog (adó jog, számvitel) az üzleti évben elért teljesítményt vizsgálja és értékeli. A piaci jellegű hatások vizsgálata (pl. a versenyjogban) mindig az előző üzleti évben elért forgalomra (nettó árbevételre) vonatkoznak. A vállalkozások üzleti tervezése, költséggazdálkodása stb.

---

²⁵ Felvilágosításkérésre válaszul az ügyfél a szemlén is jelezte, hogy elmondta, hogy a progresszív bónusz bevezetésével kapcsolatos jogi véleményeket, előkészítő anyagokat azért nem mutat be, mivel a jogszabályi háttér *egyértelműsége* miatt erre nem volt szükség a bevezetésnél. Hozzátette, hogy mivel a food üzletágban már eddig is alkalmazta a progresszív bónuszt, ismerte annak pontos definícióját is, így véleménye szerint a non-food üzletágban sem jelenthetett mást a progresszív bónusz.

üzleti évekre vonatkozik. A beszállító (gyártó) üzleti évekre tervezi a gyártási folyamatait, ezen belül gazdálkodik a költségekkel, készletekkel stb. Ennek megfelelően a kereskedelmi kapcsolatokban is az üzleti év zárásával számolják el a felek az előző üzleti év gazdasági teljesítményeit, majd az új üzleti évekre új feltételekkel, új beszerzési kapcsolatot hoznak létre. Az adott új üzleti évre (és nem hosszabb vagy rövidebb időtartamra) megtervezik a felek az áruforgalmi kapcsolatukat. Üzleti éveken átnyúló, kumulatív nyilvántartások (elszámolások stb.) nem léteznek.

53. A SPAR álláspontja szerint egy adott beszállítónak az előző évben elért forgalmát nem feltétlenül lehet a következő évben felülmúlni, sőt az alacsonyabb is lehet az előző évben elértnél az alábbi okokra tekintettel:

- a plázastop lehetetlenné teszi, hogy a SPAR a kereskedelmi pontok növelésével növelje a forgalmat,
- a webshopok jelentős forgalmat vonnak el a bolti kiskereskedelemtől,
- a 2015 elején bevezetett vasárnapi boltzár önmagában hozzávetőlegesen [ÜT] %-os becsült forgalomkiesést jelent a SPAR részére.

54. Felhívta a figyelmet továbbá az olyan szabályozási és hatósági intézkedésekre, amelyek bizonyos kiskereskedelmi láncokat - amely körbe a SPAR is tartozik – hátrányosan érintenek. Az ilyen intézkedések hatására a SPAR komoly veszteségeket szenved el, amelynek az lesz a következménye, hogy vissza kell, hogy fogja a beruházásait, csökkentenie lenne indokolt azokat a költségeit, amelyek a kereskedelmi folyamatok hatékonyságához szükségesek. Ebbe a körbe különösen példaként az alábbiak tartoznak:

- a kiskereskedelmi láncokat terhelő különadók bevezetése, ez kb. 18 milliárd Ft többletterhet jelentett a SPAR-nak,
- a kereskedelmi láncokat terhelő élelmiszer-felügyeleti díj drasztikus megemlése, amely a 2014. évben fizetett kb. 327 millió Ft helyett a 2015. évre kb. 8,8 milliárd Ft kalkulált összeget jelent a SPAR részére,
- a kiskereskedelmi láncokat terhelő jogalkotási intézkedések hatása kb. [ÜT] %-os költségnövekedést jelentene a SPAR-nak,
- a veszteséges gazdálkodás „büntetésének” tervezése, az ilyen vállalkozások kényszermegszüntetése.

55. A kondíciós megállapodás során a felek azokat a bónuszsávokat állapítják meg, amelyeket az adott üzleti évben a kereskedőnek el kell érnie, hogy a bónusz mértéknek megfelelő utólagos engedményben részesüljön. A bónuszsávok meghatározása során komplex folyamatrendszereket, szempontokat vizsgálnak és értékelnek a felek, amelyben csak egy, és nem is meghatározó faktor az az információ, hogy az előző üzleti évben az adott termékből mennyit sikerült értékesíteni. Semmifajta törvényszerűség vagy hatás nincsen ugyanis arra vonatkozóan, hogy az előző évben eladott mennyiséget az új üzleti évben is sikerül elérni. A kereskedő az adott üzleti évben nulláról kezdi az adott termék forgalmazását.

56. A kölcsönösen megállapodott alsó bónuszszáv elérését megelőzően a beszállító nem fizet bónuszt a kereskedőnek. Ezt a forgalmi mennyiséget tekintik olyannak a felek, amely keretén belül utólagos engedményt nem kap a kereskedő. Ehhez a bónuszmentes forgalomhoz képesti növekedést sorolják bónuszszávokba a felek. Vagyis az első bónuszszáv már egy előző időszakhoz képesti többletforgalomra vonatkozik. Majd ennek a forgalomnak a növekedése, mint többletteljesítmény eredményezi az esetleges bónuszszáv váltást. A progresszív bónusz rendszerében tehát mindig egy előző teljesítményhez képesti többletteljesítmény a bónusz alapja.

VI.

Jogi háttér

57. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyet megalapozó versenyfelügyeleti eljárás 2010-ben indult, a jelen utóvizsgálati versenyfelügyeleti eljárásban is a Tpvt. és a Kertv. 2010-ben hatályos rendelkezései az irányadóak.
58. A Kertv.9. § (3) bekezdése értelmében a jelentős piaci erővel rendelkező kereskedő felett a 7. § szerinti visszaéléssel kapcsolatos felügyeletet a GVH a Tpvt.-ben foglalt eljárási szabályok alkalmazásával végzi oly módon, hogy eljárásaiban a Tpvt. 21. §-ának megsértése esetén irányadó rendelkezéseket alkalmazza.
59. A Tpvt. 76. §-ának (2) bekezdése szerint a vizsgáló az eljáró versenytanács határozatával befejezett ügyben utóvizsgálatot tarthat.
60. A Tpvt. 76. §-ának (4) bekezdés d) pontja szerint az eljáró versenytanács a (2) bekezdés szerinti esetben a vizsgáló jelentése alapján a határozat önkéntes teljesítésének megállapítása esetén az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, teljesítés hiányában végzéssel megindítja a végrehajtást.
61. A Tpvt. 76. §-ának (3) bekezdése értelmében az utóvizsgálatra a versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.
62. A Tpvt. 44. §-ának (1) bekezdése szerint a versenyfelügyeleti eljárásra – a törvényben meghatározott szűk körű kivételtől eltekintve – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
63. A Tpvt. 82. §-ának (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanácsnak a versenyfelügyeleti eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt a Ket. vagy a Tpvt. megengedi.
64. A Ket. 98. § (3) bekezdés c) pontja értelmében önálló fellebbezésnek van helye az eljárást megszüntető elsőfokú végzés ellen. A Tpvt. 82. § (2) bekezdése értelmében az eljáró versenytanács végzésével szemben fellebbezésnek nincs helye, annak bírósági felülvizsgálata kérhető.

VII.

Jogi értékelés

65. A Vj/47-274/2010 számú határozatában a Versenytanács arra kötelezte a SPAR-t, hogy 2014. január 1-jétől *szüntesse meg* a teljesítmény-arányos bónusz stabil része egészének, valamint a teljesítmény-arányos bónusz dinamikus részének a célforgalom el nemérése esetére történő *alkalmazását*.
66. Az eljárásban feltárt bizonyítékok alapján a kérdéses bónuszok nem szerepelnek a SPAR beszállítóival megkötött, 2014. január 1-jétől hatályban lévő szerződéseiben.
67. Mind a SPAR, mind pedig a beszállítók adatszolgáltatásaiból az látszik, hogy a SPAR szerződéses gyakorlatában új elemként megjelenő progresszív bónusz tartalmi jellegzetességei eltérést mutatnak a Vj/47-274/2010 számú határozatban kifogásolt TAB ismérveihez képest.
68. Mindezek alapján az eljáró versenytanács a Tptv. 76. §-a (4) bekezdésének d) pontja alapján az utóvizsgálatot végzéssel megszünteti, tekintettel arra, hogy a SPAR olyan módon változtatott a bónusz rendszerén, hogy az tényállási szinten nem vethető össze a Vj/47-274/2010 számú határozatában kifogásolttal.
69. Az előző pontban kifejtettekre figyelemmel az eljáró versenytanács álláspontja szerint a SPAR által bevezetett új progresszív bónuszt a GVH-nak új versenyfelügyeleti eljárásban kell értékelnie, mert annak vizsgálata meghaladja jelen utóvizsgálat kereteit arra tekintettel, hogy ezen új progresszív bónuszrendszer Kertv. alapján való vizsgálata és erre vonatkozóan a tényállás feltárása és a jogi értékelés túlmutatna az utóvizsgálat törvényi rendeltetésén és funkcióján. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyanis az utóvizsgálat a kötelezést tartalmazó határozat tényállásához és jogi értékeléshez kapcsolódik, annak keretei között új tényállási elemekkel bíró magatartás jogi értékelése nem lehetséges.
70. Mindezekre tekintettel az eljáró versenytanács a rendelkező rész szerint döntött.

VIII.

Egyéb kérdések

71. Az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekkel kapcsolatban megemlítendő, hogy bár a határozat végrehajthatóságának fent megjelölt időpontja után két hónappal a jogszabályi háttér a GVH hatáskörét is érintően módosult,²⁶ jelen eljárás a korábban jogszerűen meghozott – a kötelezést a beszállítók teljes körére vonatkozóan tartalmazó – Vj/47-274/2010. számú határozat ellenőrzésére irányul, ezáltal a jogszabályi környezet utóbb

---

²⁶ A GVH hatásköre a Kertv. és a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Tfmtv.) alapján ezen időponttól akként módosult, hogy kizárólag az ún. non-food termékkört érintő jogsértések esetén járhat el. (A Kertv. 7. §-a (6) bekezdésében foglaltak szerint a Kertv. 7. §-ának rendelkezései nem alkalmazhatóak a Tfmtv. hatálya alá tartozó esetekben.)

bekövetkezett változásától függetlenül a kötelezettség teljesítését a GVH a food és non-food beszállítók vonatkozásában egyaránt ellenőrizte.

72. Az eljáró versenytanács döntését tárgyaláson kívül hozta meg, mivel az ügyfél a Tpvt. 74. § (1) bekezdése szerinti tárgyalás tartását nem kérte.
73. Az eljáró versenytanács felhívja a figyelmet, hogy a kötelezettségek további teljesítését a GVH újabb utóvizsgálati eljárás(ok) keretében ellenőrizheti.
74. A GVH hatáskörét a Kertv. 9. §-ának (3) bekezdése, illetékességét a Tpvt. 46. §-aszabályozza. E rendelkezések értelmében a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a jelentős piaci erővel rendelkező kereskedők jelentős piaci erővel való, beszállítókkal szembeni visszaélésével kapcsolatos ügyekben, illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
75. A Tpvt. 48. § (1) bekezdése szerint az eljáró versenytanács döntéseit háromtagú vagy öttagú tanácsban hozza meg. A (2) bekezdés értelmében, ha e törvény eljáró versenytanácsot említ, azon az (1) bekezdésben meghatározott tanácsot kell érteni. Egyéb esetekben a vizsgáló vagy az eljáró versenytanács tagja egyedül is eljárhat.
76. A végzéssel szembeni jogorvoslat lehetőségét a Tpvt. jelen eljárásban alkalmazandó 82. §-a, valamint a Ket. 98. § (3) bekezdés c) pontja biztosítja.

Budapest, 2016. február 10.

dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.

előadó versenytanácsstag

dr. Tóth András s.k.

a Versenytanács elnöke

versenytanácstagként eljárva

dr. Ruzshtiné dr Juhász Dorina

s.k.

versenytanácsstag